

РЕШЕНИЕ

№ 50

гр. Габрово, 12.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГАБРОВО в публично заседание на шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Радосвета Д. Станимирова

при участието на секретаря Ина П. Георгиева
в присъствието на прокурора М. Сп. М.
като разгледа докладваното от Радосвета Д. Станимирова Гражданско дело
№ 20234210101347 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното :

*Производството е образувано по искова молба от М. В. И., ЕГН***** от гр. ГАБРОВО ул. ***** 51; ЧРЕЗ адв. В. В. С. Адрес: гр. Габрово, ул. Шипка № 2 тел. *****; СРЕЩУ ПРОКУРАТУРАТА на Република България, с адрес: гр. София, бул. Витоша № 2;*

- Правно основание: чл. 2, ал. 1 т. 3, предл. 1 и чл. 2б, ал. 1 от ЗОДОВ
- Цена на иска:
 - **17 000 лева** по чл. 2, ал. 1 т. 3, предл. 1 от ЗОДОВ;
 - **15 000 лева** по чл. 2б, ал. 1 от ЗОДОВ

ОТВЕТНАТА ПРОКУРАТУРА на Република България депозира писмен отговор в дадения й едномесечен срок .

В ИСКОВАТА МОЛБА СЕ ТВЪРДИ , че представям пред съда осъдителен иск за заплащане на обезщетения за причинени неимуществени вреди от проведено срещу мен наказателно производство.

На 27.II.2015г. е образувано наказателно производство, по което ми е повдигнато обвинение и съм участвал в качеството **обвиняем, респективно подсъдим в досъдебното производство и в 5 съдебни производства**, до приключване на процеса с влязъл в сила съдебен акт.

По образуваната прокурорска преписка № 1242/2016г па ГРП, ДП № 264 ЗМ-

217/2016г по описа на ОД на МВР Габрово съм давал обяснения, а в следствие ми е повдигнато обвинение по чл. 211, вр. С чл. 210, ал.1, т. 2, във вр. чл. 209, ал.1, вр. с чл. 29, б."б" от НК.

Провеждани са процесуално-следствени действия, като на 27.11.2017 г. съм привлечен в качеството на обвиняем с постановление на разследващ полицай при ОД на МВР Габрово, с определена мярка за неотклонение „подписка“.

На същата дата съм разпитан в качеството на обвиняем.

На 25.10.2018г последва ново привличане на обвиняем и нов разпит в това качество.

В досъдебното производство материалите по разследването ми бяха предявявани два пъти -

- на 14.11.2018г .и
- на 24.01.2019г.

Същото приключи с повдигане на обвинение и внасяне на обвинителен акт от 01.03.2019г в съда.

В това производство бях привлечен като обвиняем заедно с още три лица.

Въз основа на внесен обвинителен акт с вх. № 1739 на 07.03.2019г беше образувано НОХД № 243/2019 г. на РС Габрово, по което бях единият от общо четирима подсъдими.

В обвинителният акт в съдебната фаза прокуратурата поддържа срещу мен обвинение по чл. 211, предл. II, във вр. с чл. 210, ал.1, т. 2, във вр. с чл. 209, ал. I, вр. с чл. 29, ал.1 б."б" от НК.

По НОХД № 243/2019г са проведени с мое участие **7 открити съдебни заседания**, както следва:

- на 22.04.2019г от 09.00 до 10.35 часа;
- на 20.05.2019г от 09.00 до 12.20 часа;
- на 03.07.2019г от 09.30 до 11.05 часа;
- на 02.10.2019г от 09.00 до 11.15 часа;
- на 20.11.2019г от 9.30 до 13.30 часа;
- на 15.01.2020г от 09.30 до 12.35 часа и
- на 17.01.2020г от 13.35 до 14.10 часа.

Предявен беше и приет от съда за съвместно разглеждане граждански иск с материален интерес 21 755,70 лева, който също се поддържа от гражданския ищец и частен обвинител от допускането му за съвместно разглеждане по НОХД 243/2019г до последното съдебно производство по КНОХД 43/2022г на ВКС.

В това производство по НОХД 243/2019г на ГРС са разпитани 9 свидетели.

Приети са две експертни заключения на две вещи лица.

С присъда № 28 от 17.01.2020 г. подсъдимият М. В. И., от град Габрово, със снета по НОХД 243/2019г на ГРС самоличност, е признат за виновен в това, че за времето от 7.09.2015г до 11.09.2015г в с.Алеково, общ. Свищов и в гр. Габрово, при условията на опасен рецидив, след предварителен сговор с Г.П.М., А.М.М. и Р.З.Г., тримата от гр. Габрово, с цел да набави за себе си и за Г.М. имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у Г.А.С. от с. Алеково, общ. Свищов, че неговият внук, живущ в Швейцария, настоява да се извършат разпоредителни действия със собствените му земеделски земи, и с това му причинил имотна вреда в размер на 20 088,36 лева, за което ГРС го осъжда на наказание лишаване от свобода в размер 4 години, които да изтърпи при първоначален строг режим.

На основание чл. 23 и 25 от НК, му налага по настоящото НОХД и по предходни осъждания едно общо наказание в размер на най-тежкото от тях, а именно по настоящата присъда, като бъдат приспаднати изтърпените предишни наказания.

Осъдителната присъда е обжалвана по мое желание от назначения ми служебен защитник.

Въз основа на жалбата ми, както и жалбите на останалите подсъдими, е образувано на

09.04.2020г /вх. № Ц57/ пред ГОС ВНОХД № 26/2020г.

Във въззивното наказателно производство отново има рапит на свидетел.

Проведени са 2 открити съдебни заседания, на които съм се явявал, както следва:

1. 06.06.2020г от 10.15 до 10.45 часа и
2. на 15.07.2020г от 10.20 до 11.50 часа.

С решение от 14.09.2020 г. по ВНОХД № 26/2020 г. на ОС Габрово е отменена присъдата по НОХД 243/2019 на ГРС, като делото е върнато за от ново разглеждане от друг състав.

При новото разглеждане на делото е образувано на 23.09.2020г с вх. № 906211 НОХД № 905/2020 г. на РС Габрово.

По него в 5 съдебни заседания /на

1. 11.11.2020г,
2. 11.12.2020г,
3. 10.02.2021 г.
4. 02.04.2021г и
5. 05.04.21 г/

са разпитани 14 свидетеля, приети са експертизи.

С присъда от 05.04.2021 г. отново съм признат за виновен в извършване на престъплението, за което съм привлечен към наказателна отговорност.

Осъдителната присъда отново е обжалвана чрез назначеният ми защитник.

По жалбите на подъимите е образувано на 22.06.2021г /вх.№ 1208/ ВНОХД 159/2021 г на ГОС.

В производството са проведени три открити съдебни заседания:

1. на 01.09.2021г отг 10.00 до 10.15 часа,
2. 20.10.2021 г от 11.30 до 13.15 часа и
3. 10.11.2021г от 10.30 до 13.55 часа.

Разпитан е един свидетел.

С присъда № 16 от 10.11.2021 г. по ВНОХД № 159/2021 г. на ОС Габрово е отменена присъдата на първоинстанционния съд, като съм признат за невинен в извършване на престъплението, за което съм привлечен към наказателна отговорност и съответно спрямо мен е отхвърлен и гражданския иск с цена 21 755,70 лева, приет за съвместно разглеждане по делото.

Оправдателната присъда е протестирана от прокурор при ОП Габрово и на 21.01.2022г е образувано КНОХД 43/2022г по описа на ВКС.

Проведено е едно съдебно заседание на 28.02.2022г, на което не съм се явил в откритото съдебно заседание лично поради финансови затруднения и други уважителни причини, но съм представляван от назначения ми служебен защитник, който ме представлява от досъдебното производство и подготвя всички необходими документи и становища по делата.

С неподлежащо на обжалване решение № 43 от 16.03.2022 г. по КНОХД № 43/2022 г. на ВКС е потвърдена присъдата на ГОС по ВНОХД 159/2021 г, с която съм признат за невинен.

В резултат на осъществено наказателно преследване, за период **от повече от шест години са ми причинени неимуществени вреди**, изразяващи се в

- силно разстройване на здравето - притеснения, свързани с наказателното производство,
- стрес и депресия,
- страх и безпокойство от възможността да ми бъде наложено наказание, потиснато настроение,
- понижено самочувствие,
- нарушения на съня,

- сърцебиене,
- хипертонични кризи,
- чести обострения на гастрит и други здравословни неразположения,
- основани на стреса от случващото се.

Воденото срещу мен наказателно производство остави негативен отпечатък върху характера и поведението ми.

Бях силно притеснен, дали ще има справедлив процес срещу мен и ще излезе ли истината, или ще бъде „натопен“ и осъден без реално да съм участвал в подобно деяние и да съм извършил нещо от това, за което ме обвиняват.

Докато течаха фазите на процеса, във фейсбук излизаха различни публикации, които бързо набираха популярност и коментари.

Много лица обсъждаха всички подсъдими по делата и смятаха, че следва да бъдем осъдени, в това число и аз.

От тези постове и коментари съвсем се стресирах и загубих вяра в правосъдието.

Чувствах се неспокоен.

Отдавам голяма част от случилото се и на дискриминационна основа спрямо мен.

Предишните ми осъждания също повлияха при определяне на вида, размера и начина на постановяване на изтърпяване на наказанието, на което бях осъден.

Реално, събраните още от досъдебното производство доказателства за мое участие и принос в престъплението, в което ме обвиниха, бяха най- малобройни, несигурни и противоречиви.

Въпреки това ми беше повдигнато обвинение и бях предаден на съд, като с осъдителните съдебни актове по отношение на мен беше предвидено най-тежко наказание, съпоставимо с предполагаемото ми участие в престъплението и наказанията на останалите подсъдими.

Така наложеното наказание от 4 години лишаване от свобода, определено със съдебните актове, с които съм признат за виновен, изглеждаше несъразмерно, неправилно определено, прекомерно тежко и несправедливо.

През всичките тези години, докато трае наказателното производство, се притеснявах, ако реално бъде осъден, как ще се издържа семейството ми.

Със съпругата си имам 4 деца, родени преди да сключим граждански брак, които не съм припознал, но живеят с нас и се грижа за тях.

Най-малката ми дъщеря, родена от брака /2018г/, беше бебе, когато ми повдигнаха обвинението и ме предадоха на съд.

Отделно родителите ми, на които помагах, също се притесняваха за мен.

През цялото време се тревожех, ако реално трябва да изтърпя ново наказание „лишаване от свобода“, как ще се справят семейството и близките ми.

Целият процес се отрази негативно и на тях.

Жена ми също често боледуваше от притеснения, не можеше да спи, страхуваше се как ще отгледаме бебето, ако вляза в затвора.

Майка ми не можа да преживее цялото това напрежение - също започна да не спи, спря да се храни от нерви и притеснения. Това отслаби организма и защитните и сили и тя се разболя и почина през 2020г. Не успя да дочака оправдаването ми.

Относно иска с правна квалификация чл. 2, ал. I, т. 3 ЗОДОВ - Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено

от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

Фактическият състав на съдебно предявеното субективно материално право на вземане, включва следните елементи: оправдаване на ищеца с влязла в сила присъда по повдигнатото му обвинение, настъпили неблагоприятни изменения в правната му сфера в причинно-следствена връзка с проведеното наказателно преследване.

С неподлежащо на обжалване решение на ВКС, постановено на 16.03.2022 г. по КНД № 43/2022 г. е потвърдена присъда по внохд № 159/2021 г. на ГОС, с която съм признат за невиновен в извършване на престъплението, за което съм предаден на съд, с обвинителен акт на Районна прокуратура Габрово от 01.03.2019 г.

Следователно, налице е първият елемент от фактическия състав па чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ - обвинение в извършване на престъпление, за което лицето е било оправдано с влязла в сила присъда.

Повдигнатото ми обвинение и провежданото наказателно преследване се отрази негативно върху психическото ми състояние- силни и непрекъснати притеснения, свързани с наказателното производство, стрес и депресия, страх и безпокойство от възможността да ми бъде наложено наказание, потиснато настроение, понижено самочувствие, нарушения ма съня, сърцебиене. Влоши се физическото ми здраве - имах чести прояви на гастрит, обостриха се на нервна почва и други физически неразположения. Близките ми също страдаха, притеснявах се и се страхувах за мен.

Повдигнатото ми обвинение е за „тежко“ по смисъла на чл. 93, т. 7 НК престъпление. В общо 5 съдебни наказателни производства от общ характер бях съден и в част от тях - осъден на наказание лишаване от свобода от 4 години, което следваше да изтърпя при първоначален строг режим на задържане. Прокуратурата не беше удовлетворена от оправдателната присъда по ВНОХД 159/2021 г на ГОС и по техен протест производството се разви и пред ВКС. Всичко това обуславя интензивността на притесненията от възможна осъдителна присъда и съответно реалното изпълнение на наказание „Лишаване от свобода“, което има за предмет ограничаване на основни права.

Поради гореизложеното, на основание чл. 2, ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ претендирам от ответника по иска - Прокуратурата на Р.България обезщетение за неимуществени вреди, основани на причинени ми неудобства, страх, стрес, силни негативни притеснения и преживявания /както лични, така и на обкръжаващата ме среда - семейството и родителите ми/, в размер на 17 000 лева. дължими ведно със законната лихва от дата на постановяване на решението на ВКС по КНОХД 43/2022г -16.03.2022г, до окончателното изплащане на дълга.

Отделно от претенцията по чл. 2, ал.1 т. 3 от ЗОДОВ, предявявам и иск с правно основание чл. 26 от ЗОДОВ, за обезщетение на неимуществени вреди от **неразумен срок на производството и нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок.**

В Решение № 122/28.10.2020г- по ГД № 61 1/2020г на ЗГО на ВКС. по реда на чл. 290 ГПК и на основание чл. 280 ал.1, т.1 ГПК е даден отговор на въпроса: „Искът по чл. 26 ЗОДОВ, предвиждащ право на обезщетение за нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок, представлява ли самостоятелен иск, различен от този по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ и допустимо ли е да се предяви едновременно двата иска и съответно да се присъдят отделни обезщетения по тях?“

Върховен касационен съд, състав на Трето гражданско отделение, разгледал ГД 61 1/2020г по описа на ВКС, приема, че искът по чл.26 ЗОДОВ, предвиждащ право на обезщетение за нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок, е самостоятелен иск, различен от този по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ /противната теза обезсмисля приемането на нарочната разпоредба/. В производството по чл.26 ЗОДОВ се разглеждат и преценяват следните три предпоставки, които не се включват в състава на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ:

1. Фактическа и/или правна сложност на делото, като преценката е конкретна с оглед например сложност на фактите, количеството па ангажираните доказателства, броя на страните,

необходимостта да се изготвят експертизи /тяхната сложност/, нуждата да с получават доказателства от чужбина, сложността на правните въпроси по делото, наличие на противоречива или неустановена съдебна практика, необходимостта да се уведомяват институции и частни лица в чужбина,

2. Поведението на жалбоподателя, като преценката се прави в съответствие с принципа за добросъвестно упражняване на права и при отчитане на обстоятелството, че отговорността на жалбоподателя в гражданските дела е „да полага дължимата грижа при извършване на процесуалните действия, отнасящи се до него, да се въздържа от използване на тактики за забавяне на делата и да се възползва от предвидените във вътрешното право средства за скъсяване на производството" и

3. Поведението на властите, като се изхожда се от разбирането, че държавата е длъжна да организира системата си по начин, че да не засяга правата на гражданите.

Примерни обстоятелства, които в случая могат да се вземат пред вид, за да се прецени дали забавянето се дължи на поведението на властите са:

- забавяне на досъдебното производство,
- призоваване на участници в производството,
- насрочване и организация на съдебното заседание,
- дълги интервали между заседанията,
- връщания на делото,
- затруднения при намиране на подходящи експерти,
- значението на делото за жалбоподателя.

Наказателните дела по-принцип изискват по-голяма експедитивност от ненаказателните.

Посочените въпроси не са предмет на иска по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, където евентуално по-голямата продължителност на процеса може да доведе до по-голяма размер на обезщетение, но не се дължи в пълен обем извършването на гореописаната преценка.

Механизмът, по който се осъществява проверката за предпоставките по чл.26 от ЗОДОВ е посочен в гр.д.№ 5813/2014г. на III г.о. - първо се установява продължителността на релевантния период /началният момент е отправянето на наказателното обвинение - на 27.11.2017 г. съм привлечен в качеството на обвиняем с постановление на разследващ полицай при ОД на МВР Габрово, с определена мярка за неотклонение „подписка" и крайния - постановяването на окончателен акт на съда, с който се слага край на несигурното положение на лицето - решение от 16.03.2023г на ВКС по КНОХД 43/22г/ и след това се преценява дали този период е разумен.

Разумността се оценява с оглед обстоятелствата по делото, като се търси баланс между интересите на лицето възможно най - бързо да получи решение и необходимостта от внимателно проучване и правилно провеждане на наказателното производство.

ВКС приема, че е допустимо съвместяването на иска по чл.2 б от ЗОДОВ с другите иски по чл.2 ЗОДОВ, като във всички случаи трябва отделно да се разгледат предпоставките за всеки иск и да се присъди отделно обезщетение /реш.№ 62 от 9.03.2016 г. по гр. д. № 3714/2015 г. на III г. о., по гр.д.№ 1285/2016г. на III г.о./ При доказването на неимуществените вреди съществува силна, но оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството причинява неимуществени вреди.

В конкретния случай, считам, че са посочените достатъчно явно и категорично причинените ми емоционални болки и страдания, страх, тревожност, водещи и до нежелани физически неразположения и влошаване на съпътстващи заболявания, както и страх и стрес, изживяни от близките и роднините ми. Винаги съм съдействал за разкриване на обективната истина, но за времето от привличането ми като обвиняем до крайния съдебен акт живях под непрекъснат страх, стрес и притеснение, което се отрази както на мен, така и на всички близки около мен.

Въз основа на гореописаното предявявам и иск с правно основание чл. 26 от ЗОДОВ, за

обезщетение на неимуществени вреди от неразумен срок на производството и нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок с цена 15 000 лева. Присъдената сума претендирам ведно със законната лихва от дата на постановяване на решението на ВКС по КНОХД 43/2022г - 16.03.2022г, до окончателно изплащане на дълга.

ИСКА ДА СЕ ОСЪДИ ответника по искова молба да заплати **ОБЕЗЩЕТЕНИЕ** на ищеца за причинени **неимуществени** вреди, подробно описани в текста на настоящата искова молба, както следва:

- **На основание чл. 2, ал.1 т. 3 от ЗОДОВ** претендирам от ответника по иска - Прокуратурата на Р.България обезщетение за неимуществени вреди, основани на причинени ми неудобства, страх, стрес, силни негативни притеснения и преживявания /както лични, така и на обкръжаващата ме среда - семейството и родителите ми/, в размер на **17 000 лева**, дължими ведно със законната лихва от дата на постановяване на решението на ВКС по КНОХД 43/2022г -16.03.2022г, до окончателното изплащане на дълга.
- **На основание чл. 2б от ЗОДОВ**, обезщетение на неимуществени вреди-от неразумен срок на производството и нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок с цена **15 000 лева**. Присъдената сума претендирам ведно със законната лихва от дата на постановяване на решението на ВКС по КНОХД 43/2022г -16.03.2022г, до окончателно изплащане на дълга.

ОТВЕТНАТА СТРАНА - ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ в писмения си **ОТГОВОР** взема следното становище— Предявеният иск срещу Прокуратурата на Р България е с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ с цена на иска 17 000лв. за неимуществени вреди, както и с правно основание чл.2б ал.1 от ЗОДОВ с цена на иска 15 000лв. за неимуществени вреди.

Възразявам срещу така предявената искова молба срещу Прокуратурата на РБ, която обуславя наличието на икове по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ и по чл.2 б, ал.1 от ЗОДОВ, които считам, че не подлежат на самостоятелно разглеждане, тъй като неимуществените вреди от наказателното производство са идентични. Фактът, че тези вреди се претендират на различни правни основания не ги прави различни, тъй като продължителността на наказателното производство е едно от обстоятелствата, които се преценяват при определяне на едно общо обезщетение, дължимо по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ. Обезщетението по чл.2б ал.1 от ЗОДОВ се поглъща от основанието по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ, поради което не следва да се постановява и отделен диспозитив по чл.2б от ЗОДОВ.

Ищецът твърди, че е претърпял неимуществени вреди в резултат на повдигнатото му обвинение за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал. 1 б."б" от НК, в следствие на което е бил оправдан с присъда, влязла в сила на 16.03.2022г.

Влязлата в сила оправдателна присъда по НОХД № 905/2020г. на РС - Габрово е основание за водене на гражданското дело, но оспорвам исковата претенция за неимуществени вреди по основание, тъй като към исковата молба не е приложена твърдяната присъда. Освен това оспорвам исковата претенция за неимуществени вреди относно нейния размер, тъй като същата е силно завишена и не е в съответствие с разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и трайната съдебна практика. В тази връзка следва да се отчете обстоятелството, че спрямо ищеца е била взета най-леката мярка за неотклонение „подписка“, която в най-ниска степен е нарушила начина му на живот. Срещу М. И. е водено наказателно производство по ДП №2 217/2016г. по описа на ОДМВР - Габрово, по което той е бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал.1 б."б" от НК с постановление от 24.10.2017г., което му е предявено на

27.11.2017г. Въз основа на обвинителен акт от 01.03.2019г. е образувано НОХД № 243/2019г. по описа на РС - Габрово, по което с присъда № 28 от 17.01.2020г. И. е признат за виновен по обвинението за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал.1 б."б" от НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от четири години при първоначален строг режим за изтърпяване. След обжалване на посочената присъда е образувано ВНОХД № 26/2020г. по описа на ОС - Габрово, по което с решение от 14.09.2020г. съдът я е отменил и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на ГРС. По образуваното НОХД № 905/2020г. по описа на РС - Габрово е постановена присъда от 05.04.2021г., с която М. И. отново е признат за виновен по обвинението за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал.1 б."б" от НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от четири години при първоначален строг режим за изтърпяване. След обжалване на тази присъда е образувано ВНОХД № 159/2021 г. по описа на ОС - Габрово, по което с присъда от 10.11.2021 г. И. е признат за невинен и е оправдан по обвинението за горепосоченото престъпление. Въз основа на касационен протест, подаден от ОП - Габрово, е образувано КНД № 43/2022г. по описа на ВКС, по което с решение № 43 от 16.03.2022г. на ВКС, 11-ро н.о., е оставена в сила оправдателната присъда на ОС - Габрово.

Наличието на посочените две осъдителни присъди на РС - Габрово обуславя извод, че ако в процесния период И. е търпял вреди, то те не са единствено и само в резултат от актовете и действията на органи на ПРБ.

Наказателното производство срещу ищеца, водено по досъдебното производство и съдебното производство, първоначално на две, а след това на три инстанции, е протекло и приключило в **разумен срок - общо около четири години и три месеца** от момента на предявяване на постановлението за привличане на обвиняем до влизането в сила на присъдата.

М. И. не е посочил и приложил доказателства, че от 27.11.2017г., когато му е предявено постановлението за привличане като обвиняем, е търпял вреди от предприетата спрямо него наказателна репресия.

Към исковата молба не са приложени никакви документи, вкл. медицински, които да доказват влошено физическо и психическо здраве на ищеца в следствие на горепосоченото обвинение и воденото наказателно производство.

Неоснователни и недоказани са твърденията на ищеца за zlepоставяне и уронване на доброто му име сред близки, колеги и приятели, тъй като не е ангажирал доказателства в тази насока.

От справката му за съдимост се установява, че до момента на предявяване на обвинение по горепосоченото наказателно производство **М. И. е бил**

- **освобождаван два пъти от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл.78а от НК и е бил**
- **осъждан пет пъти за извършени умишлени престъпления от общ характер, като е**
- **два пъти е изтърпявал ефективно наказание лишаване от свобода.** Последно е бил освободен от затвора на 06.04.2017г. През 2022г. отново е бил осъден на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

Присъединявам се към искането за прилагане на материалите по НОХД № 905/2020г. по описа на РС - Габрово, като ще се ползвам от писмените доказателства в него за установяване на основание за прилагане на чл.5 от ЗОДОВ.

Прилагам копие от настоящия отговор за ищеца М. В. И., ведно със справка за съдимост.

Правна квалификация- Предвид изложеното предявените искове са

- по чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 от ЗОДОВ да се **ОСЪДИ** Прокуратурата на Република България да заплати на ищеца **ОБЕЗЩЕТЕНИЕ на неимуществени вреди - 17000 лева,**

дължими ведно със законната лихва от дата на постановяване на решението на ВКС по КНОХД 43/2022г -16.03.2022г, до окончателното изплащане на дълга

- по основание чл. 26 от ЗОДОВ да се **ОСЪДИ** Прокуратурата на Република България да заплати на ищеца **ОБЕЗЩЕТЕНИЕ на неимуществени вреди от неразумен срок на производството и нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок с цена 15000 лева.**

ведно със законната лихва от дата на постановяване на решението на ВКС по КНОХД 43/2022г -16.03.2022г, до окончателно изплащане на дълга.

Обстоятелствата, имащи значение за делото са:

1. Причиняване на ищеца на 17000 лв. НЕИМУЩЕСТВЕНИ вреди– негативни психически преживявания от незаконното обвинение, **СЪСТАВЛЯВАЩИ** психическо и емоционално страдание-

- **с и л н о разстройване на здравето-** притеснения, свързани с наказателното производство,
 - стрес и депресия,
 - страх и безпокойство от възможността да ми бъде наложено наказание, потиснато настроение,
 - понижено самочувствие,
 - нарушения на съня,
 - сърцебиене,
 - хипертонични кризи,
 - чести обострения на гастрит и други здравословни неразположения,
 - основани на стреса от случващото се.
- Воденото наказателно производство оставило **негативен отпечатък върху характера и поведението му.**
 - Бях силно притеснен, дали ще има справедлив процес срещу мен и ще излезе ли истината, или ще бъда „натопен“ и осъден без реално да съм участвал в подобно деяние и да съм извършил нещо от това, за което ме обвиняват.
 - Докато течаха фазите на процеса, във фейсбук излизаха различни публикации, които бързо набираха популярност и коментари. Много лица обсъждаха всички подсъдими по делата и смятаха, че следва да бъдем осъдени, в това число и аз. От тези постове и коментари съвсем се стресирах и загубих вяра в правосъдието.
 - Чувствах се неспокоен.
 - Отдавам голяма част от случилото се и на дискриминационна основа спрямо мен.
 - Предишните ми осъждания също повлияха при определяне на вида, размера и начина на постановяване на изтърпяване на наказанието, на което бях осъден.
 - Реално, събраните още от досъдебното производство доказателства за мое участие и принос в престъплението, в което ме обвиниха, бяха най- малобройни, несигурни и противоречиви. Въпреки това ми беше повдигнато обвинение и бях предаден на съд, като с осъдителните съдебни актове по отношение на мен беше предвидено най-тежко наказание, съпоставимо с предполагаемото ми участие в престъплението и наказанията на останалите подсъдими.

- Така наложеното наказание от 4 години лишаване от свобода, определено със съдебните актове, с които съм признат за виновен, изглеждаше несъразмерно, неправилно определено, прекомерно тежко и несправедливо.
- През всичките тези години, докато трае наказателното производство, се притеснявах, ако реално бъда осъден, как ще се издържа семейството ми. Със съпругата си имам 4 деца, родени преди да сключим граждански брак, които не съм припознал, но живеят с нас и се грижа за тях. Най-малката ми дъщеря, родена от брака /2018г/, беше бебе, когато ми повдигнаха обвинението и ме предадоха на съд. Отделно родителите ми, на които помагах, също се притесняваха за мен. През цялото време се тревожех, ако реално трябва да изтърпя ново наказание „лишаване от свобода“, как ще се справят семейството и близките ми. Целият процес се отрази негативно и на тях. Жена ми също често боледуваше от притеснения, не можеше да спи, страхуваше се как ще отгледаме бебето, ако вляза в затвора. Майка ми не можа да преживее цялото това напрежение - също започна да не спи, спря да се храни от нерви и притеснения. Това отслаби организма и защитните и сили и тя се разболя и почина през 2020г. Не успя да дочака оправдаването ми.

всички в ПРЯКА ПРИЧИННА ВРЪЗКА с НЕОБОСНОВАНОТО И НЕДОКАЗАНО ОБВИНЕНИЕ.

2 . Причиняване на ищеца на 15 000 лв. НЕИМУЩЕСТВЕНИ вреди–
негативни психически преживявания от незаконното обвинение, **СЪСТАВЛЯВАЩИ**
психическо и емоционално страдание от **неразумен срок на производството и нарушено**
право на разглеждане на делото в разумен срок:

- **Фактическа и/или правна сложност на делото**, като преценката е конкретна с оглед например сложност на фактите, количеството на ангажираните доказателства, броя на страните, необходимостта да се изготвят експертизи /тяхната сложност/, нуждата да се получават доказателства от чужбина, сложността на правните въпроси по делото, наличие на противоречива или неустановена съдебна практика, необходимостта да се уведомяват институции и частни лица в чужбина,
- **Поведението на жалбоподателя**, като преценката се прави в съответствие с принципа за добросъвестно упражняване на права и при отчитане на обстоятелството, че отговорността на жалбоподателя в гражданските дела е „да полага дължимата грижа при извършване на процесуалните действия, отнасящи се до него, да се въздържа от използване на тактики за забавяне на делата и да се възползва от предвидените във вътрешното право средства за скъсяване на производството" и
- **Поведението на властите**, като се изхожда се от разбирането, че държавата е длъжна да организира системата си по начин, че да не засяга правата на гражданите. Примерни обстоятелства, които в случая могат да се вземат пред вид, за да се прецени дали забавянето се дължи на поведението на властите са:
 - забавяне на досъдебното производство,
 - призоваване на участници в производството,
 - насрочване и организация на съдебното заседание,
 - дълги интервали между заседанията,
 - връщания на делото,
 - затруднения при намиране на подходящи експерти;
 - значението на делото за жалбоподателя.

Обстоятелства, които не се нуждаят от доказване: Влязлата в сила оправдателна присъда по НОХД № 905/2020г. на РС- Габрово е основание за водене на гражданското дело. Срещу М. И. е водено наказателно производство по ДП №2 217/2016г. по описа на ОДМВР - Габрово, по което той е бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал.1 б."б" от НК с постановление от 24.10.2017г., което му е предявено на 27.11.2017г. Въз основа на обвинителен акт от 01.03.2019г. е образувано НОХД № 243/2019г. по описа на РС - Габрово, по което с присъда № 28 от 17.01.2020г. И. е признат за виновен по обвинението за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал.1 б."б" от НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от четири години при първоначален строг режим за изтърпяване. След обжалване на посочената присъда е образувано ВНОХД № 26/2020г. по описа на ОС - Габрово, по което с решение от 14.09.2020г. съдът я е отменил и върнал делото за ново разглеждане от друг състав на ГРС. По образуваното НОХД № 905/2020г. по описа на РС - Габрово е постановена присъда от 05.04.2021г., с която М. И. отново е признат за виновен по обвинението за престъпление по чл.211 вр.с чл.210 ал.1 т.2 вр.с чл.209 ал.1 вр.с чл.29 ал.1 б."б" от НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от четири години при първоначален строг режим за изтърпяване. След обжалване на тази присъда е образувано ВНОХД № 159/2021 г. по описа на ОС - Габрово, по което с присъда от 10.11.2021 г. И. е признат за невинен и е оправдан по обвинението за горепосоченото престъпление. Въз основа на касационен протест, подаден от ОП - Габрово, е образувано КНД № 43/2022г. по описа на ВКС, по което с решение № 43 от 16.03.2022г. на ВКС, 2-ро н.о., е оставена в сила оправдателната присъда на ОС - Габрово.

ОСПОРВАНИЯ И ВЪЗРАЖЕНИЯ на ответника:

- оспорва исковата претенция за неимуществени вреди по основание, тъй като към исковата молба не е приложена твърдяната присъда.
- оспорва исковата претенция за неимуществени вреди относно нейния размер, тъй като същата е силно завишена и не е в съответствие с разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и трайната съдебна практика.
- спрямо ищеца е била взета най-леката мярка за неотклонение „подписка“, която в най-ниска степен е нарушила начина му на живот.
- Наличието на посочените две осъдителни присъди на РС - Габрово обуславя извод, че ако в процесния период И. е търпял вреди, то те не са единствено и само в резултат от актовете и действията на органи на ПРБ.
- Наказателното производство срещу ищеца, водено по досъдебното производство и съдебното производство, първоначално на две, а след това на три инстанции, е протекло и приключило в **разумен срок - общо около четири години и три месеца** от момента на предявяване на постановлението за привличане на обвиняем до влизането в сила на присъдата.
- М. И. не е посочил и приложил доказателства, че от 27.11.2017г., когато му е предявено постановлението за привличане като обвиняем, е търпял вреди от предприетата спрямо него наказателна репресия.
- Към исковата молба не са приложени никакви документи, вкл. медицински, които да доказват влошено физическо и психическо здраве на ищеца в следствие на горепосоченото обвинение и воденото наказателно производство.
- Неоснователни и недоказани са твърденията на ищеца за zlepоставяне и уронване на доброто му име сред близки, колеги и приятели, тъй като не е ангажирал доказателства в тази насока.

- От справката му за съдимост се установява, че до момента на предявяване на обвинение по горепосоченото наказателно производство **М. И. е бил**
 - **освобождаван два пъти от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл.78а от НК и е бил**
 - **осъждан пет пъти за извършени умишлени престъпления от общ характер, като е**
 - **два пъти е изтърпявал ефективно наказание лишаване от свобода.** Последно е бил освободен от затвора на 06.04.2017г. През 2022г. отново е бил осъден на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

От събраните по делото доказателства, вкл. приложените актове и протоколи по прокурорска преписка № 1242/2016г на ГРП, ДП № 264 ЗМ-217/2016г по описа на ОД на МВР Габрово; НОХД № 243/2019 г. на РС Габрово; ВНОХД № 26/2020г на ГОС, НОХД № 905/2020 г. на РС Габрово; ВНОХД 159/2021 г на ГОС и КНОХД 43/2022г по описа на ВКС, справка за съдимост на М. И. и показанията на свидетелите се установява следното:

По образуваното на 27 февруари 2015г. образувано наказателно производство, на ищеца е повдигнато обвинение на 24-10-2017 г. по образуваната прокурорска преписка № 1242/2016 г. на Габровската РП и воденото **Досъдебно Производство № 264 ЗМ- 217/2016г по описа на ОД на МВР Габрово** по чл. 211, вр. с чл. 210, ал.1, т. 2, във вр. чл. 209, ал.1, вр. с чл. 29, б."б" от НК.

Взета е мярка за неотклонение „подписка“.

На 25.10.2018г. е предявено ново обвинение и е извършен нов разпит на ищеца в това качество.

В досъдебното производство материалите по разследването са му предявявани два пъти -

- на 14.11.2018г.;
- на 24.01.2019г.

На 01.03.2019г. е внесен **обвинителен акт** вх. № 1739 на 07.03.2019г. в съда, заедно с още три лица и е образувано НОХД № 243/2019 г. на РС Габрово, с обвинение по чл. 211, предл. II, във вр. с чл. 210, ал.1. т. 2, във вр. с чл. 209, ал. I, вр. с чл. 29, ал.1 б."б" от НК.

По НОХД № 243/2019г са проведени с участие на ищеца **7 открити съдебни заседания**, както следва:

- на 22.04.2019г от 09.00 до 10.35 часа;
- на 20.05.2019г от 09.00 до 12.20 часа;
- на 03.07.2019г от 09.30 до I 1.05 часа;
- на 02.10.2019г от 09.00 до 11.15 часа;
- на 20.11.2019г от 9.30 до 13.30 часа;
- на 15.01.2020г от 09.30 до 12.35 часа и
- на 17.01.2020г от 13.35 до 14.10 часа.

Предявен е и приет от съда за съвместно разглеждане граждански иск с материален интерес 21 755,70 лева, който също се поддържа от гражданския ищец и частен обвинител от допускането му за съвместно разглеждане по НОХД 243/2019г до последното съдебно производство по КНОХД 43/2022г на ВКС.

В производство по НОХД 243/2019г на ГРС са разпитани 9 свидетели. Приети са

две експертни заключения на две вещи лица.

С присъда № 28 от 17.01.2020 г. подсъдимият М. В. И., от град Габрово, със снета по НОХД 243/2019г на ГРС самоличност, е признат за виновен в това, че за времето от 7.09.2015г до 11.09.2015г в с.Алеково, общ. Свищов и в гр. Габрово, при условията на опасен рецидив, след предварителен сговор с Г.П.М., А.М.М. и Р.З.Г., тримата от гр. Габрово, с цел да набави за себ си и за Г.М. имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у Г.А.С. от с. Алеково, общ. Свищов, че неговият внук, живущ в Швейцария, настоява да се извършат разпоредителни действия със собствените му земеделски земи, и с това му причинил имотна вреда в размер на 20 088,36 лева, за което ГРС го осъжда на наказание лишаване от свобода в размер 4 години, които да изтърпи при първоначален строг режим. На основание чл. 23 и 25 от НК, му налага по настоящото НОХД и по предходни осъждания едно общо наказание в размер на най-тежкото от тях, а именно по настоящата присъда, като бъдат приспаднати изтърпените предишни наказания.

Осъдителната присъда е обжалвана от ищеца чрез назначения му служебен защитник и на 09.04.2020г. е образувано ВНОХД № 26/2020г. на ГОС. Във въззивното наказателно производство е разпитан свидетел.

Проведени са **2 открити съдебни заседания**, в които е участвал:

- 06.06.2020г от 10.15 до 10.45 часа и
- 15.07.2020г от 10.20 до 11.50 часа.

С решение от 14.09.2020 г. по ВНОХД № 26/2020 г. на ОС Габрово е отменена присъдата по НОХД 243/2019 на ГРС, като делото е върнато за от ново разглеждане от друг състав.

При новото разглеждане на делото е образувано на 23.09.2020г с вх. № 906211 НОХД № 905/2020 г. на РС Габрово.

По него в **5 съдебни заседания** /на

- 11.11.2020г,
- 11.12.2020г,
- 10.02.2021 г.
- 02.04.2021г.
- 05.04.21 г.

Разпитани 14 свидетеля, приети са експертизи.

С присъда от 05.04.2021 г. е признат за виновен в извършване на престъплението, за което привлечен към наказателна отговорност.

Осъдителната присъда отново е обжалвана чрез назначения ми защитник.

По жалбите на подъдимите е образувано на 22.06.2021г /вх.№ 1208/ ВНОХД 159/2021 г на ГОС.

В производството са проведени **три открити съдебни заседания**:

- 01.09.2021г отг 10.00 до 10.15 часа,
- 20.10.2021 г от 11.30 до 13.15 часа и
- 10.11.2021г от 10.30 до 13.55 часа.

Разпитан е един свидетел.

С ПРИСЪДА № 16 от 10.11.2021 г. по ВНОХД № 159/2021 г. на ОС Габрово е отменена присъдата на първоинстанционния съд, като съм признат за невиновен в извършване на престъплението, за което съм привлечен към наказателна отговорност и съответно спрямо мен е отхвърлен и гражданския иск с цена 21 755,70 лева, приет за съвместно разглеждане по делото.

Оправдателната присъда е протестирана от прокурор при ОП Габрово и на 21.01.2022г е образувано КНОХД 43/2022г по описа на ВКС.

Проведено е едно съдебно заседание на 28.02.2022г, на което не се явил в откритото съдебно заседание лично поради финансови затруднения и други уважителни причини, но съм представляван от назначения ми служебен защитник, който го представлява от досъдебното производство и подготвя всички необходими документи и становища по делата.

С неподлежащо на обжалване решение № 43 от 16.03.2022 г. по КНОХД № 43/2022 г. на ВКС е потвърдена присъдата на ГОС по ВНОХД 159/2021 г, с която е признат за невинен.

Ищецът **М. И.** до момента на предявяване на обвинение по горепосоченото наказателно производство **е бил**

- **освобождаван два пъти от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл.78а от НК;**
- **осъждан пет пъти за извършени умишлени престъпления от общ характер;**
- **два пъти е изтърпявал ефективно наказание лишаване от свобода.**
- Освободен е от затвора на 06.04.2017г.
- През 2022г. е бил осъден на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

Съдът не дава доверие на показанията на свидетелят Й., тъй като същия едновременно заявява, че е запознат обстойно с живота му, но не знае за какво е било обвинението и не се интересувал от миналото му, знае, че един път е изтърпял присъда ефективно в затвора, след 2018 година били близки приятели и твърди, че през 2022 година не е бил лишаван от свобода, което се намира в противоречие с обективните факти относно съдебното минало на ищеца.

Същото може да се отбележи и за показанията на свидетелят Ф.- ищецът му е бил зък приятел, но знае, че един път е бил в затвора, понеже периодически го нямало в България, че преди да влезе в затвора бил нормален човек и след като излязъл също бил такъв, но когато му било повдигнато това обвинение "започна да мисли и да говори едно и също, беше притеснен". Знае, че ефективно е изтърпял една присъда, за други не били коментирали.

Неточности, които компроментират доказателствената стойност се установяват и в показанията на свидетелката И.а, с която от 2004 година били заедно и от 2014 година сключили брак- последно излязъл от затвора 2018 година, че когато е бил в затвора, е получил призовка, но не й е казал, за да не я тревожи. След като излязъл от затвора отново го обвинили и той започна да се да се притеснява, не можеше да спи, получи главоболие. Престъплението било свързано с някакви измами, но не помни и не може да каже конкретно за какво е било. След това обвинение М. не бил осъждан. Имал само една

присъда за без книжка.

От гореизложеното се установява, че на ищецът вследствие на подържаното обвинение в извършване на престъпление, за което образуваното наказателно производство, е приключило с Присъда, с която същия е признат за невинен, в периода от 24-10-2017 г. до 16-3-2022 г.- 4 години и 5 месеца, наложената мярка за неотклонение "подписка", продължила през същото време, проведените процесуално следствени действия и 18 открити съдебни заседания, са му причинени неимуществени вреди.

Съдът намира за доказано, че са причинени негативни психически преживявания от незаконното обвинение, съставляващи психическо и емоционално страдание, като съдът намира, че тежестта на това страдание не е била значителна, тъй като няма категорични доказателства за силно разстройване на здравето- стрес и депресия, потиснато настроение, понижено самочувствие, нарушения на съня, сърцебиене, хипертонични кризи, чести обострения на гастрит и други здравословни неразположения, основани на стреса от случващото се, че наказателното производство е оставило негативен отпечатък върху характера и поведението му, че е бил силно притеснен, дали ще има справедлив процес, ще излезе ли истината, или ще бъде „натопен“ и осъден без реално да е участвал в подобно деяние, че докато течали фазите на процеса, във фейсбук излизали различни публикации, които бързо набирали популярност и коментари, че много лица обсъждали всички подсъдими по делата и смятали, че следва да бъдат осъдени, в това число и ищеца и че голяма част от случилото се е на дискриминационна основа спрямо него. Ищецът има множество осъждания и два пъти ефективно е изтърлявал наказание лишаване от свобода. Срещу него са водени множество наказателни дела по различни обвинения и не може да се процесните по настоящото дело производства са били нещо извънредно, ново и шокиращо, което да му се случва за първи път в живота.

В ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ 1/2022 г. от 27.11.2023 год. ОСГК на ВКС сочи следното: Обезщетение за неимуществени вреди от неразумен срок на наказателно производство може да се претендира и по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, защото при този деликт обезщетение се дължи за **накърняването на всички права и неимуществени блага**- чест, достойнство, право на добро име, право на свобода, право на свободно придвижване и др., които са нарушени от неоснователно упражнената държавна принуда във връзка с незаконно обвинение за извършено престъпление. Съдът определя **глобално обезщетение за нарушението на всички тези права**. Когато неоснователната принуда е осъществена извън разумния срок за прилагането и, тя нарушава и правото по чл.6, §1 ЕКЗПЧ за разглеждане и решаване на делото в разумен срок, поради което глобалното обезщетение по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ ще включва и обезщетение за накърняване на това право.

Не са налице предпоставки за стеснително тълкуване на нормата на чл. 2, ал.1, т.3

от ЗОДОВ, за да се приеме, че тя дава защита само на част от нарушените права.

Нормата на чл. 26 ЗОДОВ не ограничава приложното поле на чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, защото отношението им не е както специална към обща, нито както нова към стара норма.

Двете норми са позволяващи- създават субективни права.

Липсва пълно съвпадение във фактическите им състави, за да е налице законова дерогация.

Нормата на чл. 26 ЗОДОВ се отнася за всички производства- граждански, административни и наказателни, но дава защита само на правото за разглеждане и решаване на делото в разумен срок, а чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ се отнася само за наказателни производства с незаконни обвинения, но дава защита на всички накърнени права и неимуществени блага, включително и на правото по чл.6, §1 ЕКЗПЧ.

Нормата на чл. 26 ЗОДОВ не изключва частично нормата на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Разпоредбата на чл. 26 ЗОДОВ е създадена с цел да се разширят законовите възможности за защита при бавно правосъдие, а не за да се създават ограничения при защитата на това основно право чрез стесняване приложното поле на чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Като една от възможностите за защита следва да се счита и предвидената административна фаза като процесуална предпоставка на иска по чл.26 ЗОДОВ при претенция до 10000лв., заедно с преклузивен 6- месечен срок за сезиране на административния орган (чл.60а от ЗСВ). Ако се приеме обратното, че административната фаза е единственият път за защита на правото по чл.6, §1 ЕКЗПЧ, и се изключват всички други законови възможности да се получи обезщетение за бавно правосъдие, то ще е налице ограничено от срокове и по размер право на защита на основно субективно право в нарушение на чл. 6, §1 ЕКЗПЧ.

Когато от едни и същи предпоставки, законът създава различни права, право на избор е на носителя на правата кое от тях да упражни.

Право на избор на увреденото лице е по кой път да търси защита на нарушеното право по чл.6, §1 ЕКЗПЧ, когато едновременно е реализиран правопораждащият фактически състав на чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ и на чл. 26 ЗОДОВ.

В първия случай твърдението за „неразумен срок" се включва в обстоятелствената част на иска по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Това е обстоятелство, което утежнява отговорността и води до по- голям размер на глобалното обезщетение.

За да се приеме обаче, че с иска по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ е дадена защита и на правото по чл.6, §1 ЕКЗПЧ, съдът е длъжен в мотивите си да обсъди критериите за бавно правосъдие по чл.26, ал.2 ЗОДОВ (фактическа и правна сложност на делото, поведение на

жалбоподателя и действия на властите, довели до забавено правосъдие).

Иначе следва да се приеме, че защита на правото по чл.6, §1 ЕКЗПЧ не е дадено в производството по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Освен това с оглед осъществяването на контрол върху съдебния акт за спазване на критериите при определяне на размера на обезщетението за вредите от бавно правосъдие, съдът следва да посочи и каква част от глобалното обезщетение се отнася за вредите от неразумния срок на производството.

Така е тълкувана от ЕСПЧ и нормата на чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ във връзка с чл.6, §1 ЕКЗПЧ, в смисъл, че за да се даде защита на нарушеното право по чл.6, §1 ЕКЗПЧ, в мотивите си към решението по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, съдът следва да обсъди и прецени конкретно наличието на предпоставките за бавно правосъдие и да посочи каква сума от глобалното обезщетение се отнася за вредите от нера разумен срок (решение на ЕСПЧ по дело „Димитров и Хамънов срещу България“ по жалби № 48059/06 и № 2708/06 относно наказателните производства).

Право на избор на увреденото лице е кое от правата да упражни, за да защити нарушеното си право по чл.6, §1 ЕКЗПЧ, но доколкото двете права могат да удовлетворят един и същи имуществен интерес относно накърненото право за разглеждане и решаване на делото в разумен срок, те не могат да се упражнят кумулативно, за да не се допусне неоснователно обогатяване.

Когато съдът е определил глобално обезщетение по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, като в него е включил и обезщетение за бавно правосъдие, след като е обсъдил и преценил наличието на предпоставките по чл. 2б, ал.2 ЗОДОВ (фактическа и правна сложност на делото, поведение на жалбоподателя и действия на властите, довели до забавено правосъдие), то по- късно предявеният иск по чл. 2б ЗОДОВ ще бъде неоснователен, поради забраната за неоснователно обогатяване. Този иск ще е допустим, доколкото е с различен предмет, различни са обективните предели на СПН в сравнение с иска по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ. Но когато в производството по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ вече е дадена защита на нарушеното право по чл.6, §1 ЕКЗПЧ, при условие, че са били обсъдени и преценени предпоставките на чл. 2б, ал.2 ЗОДОВ, то по- късно предявеният иск по чл. 2б ЗОДОВ следва да се отхвърли като неоснователен. Иначе би възникнало неоснователно обогатяване, тъй като двата иска ще удовлетворяват един и същи имуществен интерес по отношение нарушеното право за разглеждане и решаване на делото в разумен срок. Когато съдът е присъдил обезщетение по чл. 2б ЗОДОВ или когато е сключено споразумение по чл. 60е ЗСВ, съдът следва да намали глобалното обезщетение по чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ с обезщетението, което е присъдено или платено заради бавно правосъдие, по същата причина, за да не се допусне неоснователно обогатяване.

При специалния деликт по чл. 2б от ЗОДОВ съдът определя обезщетението за неимуществени вреди по справедливост съгласно чл. 52 от ЗЗД, като в тази връзка следва да вземе предвид всички обстоятелства, които са от значение за размера на това обезщетение

във всеки конкретен случай. Ако се приеме тезата, че съдът е обвързан, като минимален размер, от предложеното от страна на държавата (чрез министъра на правосъдието или оправомощеното от него лице) обезщетение в рамките на административното производство по гл. III-"а" от ЗСВ, то съдът би бил ограничен в преценката си по чл. 52 от ЗЗД за определяне на справедливия размер на обезщетението, а това е в нарушение на тази материалноправна норма. Съдът не би могъл да бъде ограничен в преценката си и на събраните пред него доказателства относно размера на обезщетението по чл. 2 б от ЗОДОВ за претърпените от ищеца имуществени вреди. Всичко това е така, защото в съдебното производство, образувано по иск по чл. 2 б от ЗОДОВ, съгласно чл. 7 от ЗОДОВ държавата, като страна по спорното материално правоотношение, се представлява от процесуален субституент - съответният орган на съдебната власт, който е нарушил правото на ищеца (по неговите твърдения в исковата молба) на разглеждане и решаване на съответното гражданско или наказателно производство в разумен срок, а не се представлява от съда, който разглежда и се произнася по иска по чл. 2 б от ЗОДОВ. Последният действа именно в качеството си на решаващ съдебен орган-безпристрастна и независима юрисдикция, която следва да разреши материалноправния спор между страните относно дължимостта и размера на обезщетението, поради което по никакъв начин не би могъл да се разглежда като представител на едната страна по спорното материално правоотношение - държавата; респ. - не би могъл да е и обвързан от предложеното от нейна страна обезщетение в рамките на административното производство по гл. III- "а" от ЗСВ. Това предложение би могло да се разглежда от съда единствено като извънсъдебно признание, което съгласно чл. 175 от ГПК и трайно установената практика по приложението му, също следва да се преценява с оглед всички останали обстоятелства по конкретното дело. Също в тази връзка няма място и за приложение на правило за невлошаване на положението на лицето, претендиращо обезщетението (ищеца), каквото правило нито е установено от закона, нито може да се извлече от неговата цел. Лицето, което претендира да е кредитор на държавата за това обезщетение, изцяло по своя воля, но и на свой риск е свободно да приеме или не предложеното му обезщетение в рамките на административното производство по гл. III-"а" от ЗСВ. В последния случай, ако предяви пред съда иска по чл. 2 б от ЗОДОВ, претендирайки по-голямо от предложеното му обезщетение, съобразно събраните в съдебното производство доказателства и установените от тях обстоятелства съдът може да му присъди обезщетението в претендирания размер, но същевременно ищецът рискува както да му бъде присъдено обезщетение в размер, по-малък от предложения му, така и изобщо да не получи обезщетение, ако съдът намери иска по чл. 2 б от ЗОДОВ за неоснователен и го отхвърли. Изложените съображения са в пълно съответствие и с разясненията, дадени в мотивите към ТР № 1/2021 от 01.08.2022 г. по тълк. дело № 1/2021 г. на ОСГТК на ВКС, където изрично е прието следното (стр. 3, последен 2 абзац): „Основната функция на съда е да осигури прилагането на закона и тази му дейност не може да бъде обусловена от волята на страните, когато следва да се осигури приложение на императивен материален закон, установен в обществен интерес. В съответствие с разпоредбата на чл. 52 ЗЗД съдът следва да определи справедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди

от деликт, а в Постановление № 4/1968 г. на Пленума на Върховния съд на РБ е указано, че понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно и е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.”.

Освен това съдът не може да бъде обвързан и относно доказването на основанието на иска по чл. 26 ЗОДОВ. Приемането на обратното би означавало, че в това исково производство съдът следва да обсъжда единствено размера на обезщетението, а съдебна практика в такава насока няма формирана. А след като съдът може да направи по-голямото - да отхвърли изцяло иска, като неоснователен (недоказан по основание), то той може да направи и по-малкото - да отхвърли иска частично, като недоказан по размер, включително като приеме за доказан размер, по-нисък от предложението по реда на глава III „а“ ЗСВ.

Следва да се има предвид, че на основание чл. 26 ЗОДОВ може да се претендира и обезщетение за имуществени (а не само за неимуществени) вреди - претърпени загуби и/или пропуснати ползи.

Относно последните, когато са заявени с иск по чл. 26 ЗОДОВ, без съмнение приложение следва да намери и ТР № 3/2021 от 13.01.2023 г. по тълк. дело № 3/2021 г. на ОСГТК на ВКС, с което се прие, че причинените от деликт пропуснати ползи трябва да бъдат доказани със сигурност. Ако се възприеме обратното, то и относно обезщетението за имуществени вреди този отговор би бил в пряко противоречие както с това тълкувателно решение, така и с т. 11, изреч. 3 от тълкувателно решение № 3/2004 от 22.04.2005 г. по тълк. дело № 3/2004 г. на ОСГТК на ВКС.

С оглед на изложеното съдът намира, че искът срещу ответната прокуратура за репарирание на 15 000 лв. НЕИМУЩЕСТВЕНИ вреди—негативни психически преживявания от незаконното обвинение, СЪСТАВЛЯВАЩИ психическо и емоционално страдание от неразумен срок на производството и нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок е неоснователен и недоказан по следните съображения: Фактическа и правна сложност на делото- наказателното производство, водено и поддържано от ответната прокуратура е немалка, с оглед сложността на фактите, количеството на ангажираните доказателства, броя на страните, необходимостта да се изготвят експертизи / и тяхната сложност/, сложността на правните въпроси по делото. **Поведението на прокуратурата не е довело до провеждане на производството в неразумно дълъг срок, а ако е имало забавяне на досъдебното производство, отговорност следва да бъде търсена от МВР, което е провеждало това производство в случая, но то не е ответник в настоящия процес.** Същото се отнася и призоваване на участници в производството, насрочването и организацията на съдебни заседания, за което следва да отговорят съответните съдилища, които също не са ответници по това дело, както и за дълги интервали между заседанията и връщания на делото.

С оглед на изложеното и на основание чл. 52 от ЗЗД по справедливост и отчитайки степента и характера на нанесените на ищеца морални травми и продължителността на обвинението в извършване на престъпление, за което ищецът е оправдан, неимуществените вреди следва да бъдат възмездени със сумата от **4000 лв.**, ведно с законната лихва от влизане в сила на оправдателната присъда **на 16-3-2022 г. до окончателно изплащане на сумата**, а в останалата част до 28 000 лв., вкл. по чл.26 от ЗОДОВ искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

РАЗНОСКИ

Съобразно уважаването на исквете на адв. В. С. следва да се присъди адв. възнаграждение -700 лв., в тежест на ответната прокуратура на основание чл.38 от ЗА.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА на Република България, с адрес: гр. София, бул. Витоша № 2; да заплати на **М. В. И., ЕГН******* от гр. ГАБРОВО ул. К. Д. Никола 51; *ЧРЕЗ адв. В. В. С. Адрес: гр. Габрово, ул. Шипка № 2 тел. ******, **ОБЕЗЩЕТЕНИЕ за НЕИМУЩЕСТВЕНИ вреди** от обвинение в извършване на престъпление, за което е оправдан с влязла в сила присъда, на основание **чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ**, в размер на **4000 лв.**, заедно със **законната лихва** върху тази сума **от 16 март 2022 г. до окончателното ѝ погасяване** и **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата му **ЧАСТ до 28 000 лв.**, включително по чл.26 от ЗОДОВ, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА на Република България, с адрес: гр. София, бул. Витоша № 2; да заплати на **АДВ. В. В. С. от АК- ГАБРОВО**, Адрес: гр. Габрово, ул. Шипка № 2 тел. *****; **700 лв.** разноси по делото, на основание чл. 78, ал.1 от ГПК и чл. 38 от ЗАДВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ГОС в **двуседмичен срок от връчването му** на страните.

Съдия при Районен съд – Габрово: _____